

jih vabil krog sebe, a niso ga poslušali in podali so se na politično barantijo ločeno od demokratov.

Pri tem drugem pohodu samostojnih mešetarjev med narod pa so ljudje vendar le uvideli nsenkratno Puceljevo bogatijo, Urekovo novo hišo, Mermoljevo posest itd., nemška živina je zatulila po Sloveniji in iz druge politične mešetarije v Sloveniji se je od samostojni generalov po milosti in s težavo rešil v Beograd samo še Pucelj.

Pucelj je po Beogradu ogledoval precej časa čisto osamljen politični trg, slednjič se je vendar le odločil, da se je nastopil ter združil z zemljoradniki, v Sloveniji pa z onimi, ki imajo pod zaščito Pašičeve brade v rokah celo politično barantijo z radikali.

Tako so samostojni v beograjski skupščini zemljoradniki, doma v Sloveniji pa glavni podporniki radikalov in izdajajo v kompanjonski družbi s slovensko radikalijo poseben dnevnik pod krstnim imenom »Narodni Dnevnik«.

Ker se je pa proti Pašičevi politični barantiji na debelo — organizirala opozicija, ki je celo znatno močnejša kot Pašičeva mešetarja banda, je to nevarnost za nadaljni in trajni obstoj Pašičeve politične tvrdke pregledal in spoznal tudi Pucelj.

Za prihodnost in posebno pa še pri bodočih volitvah bi bilo treba Pucelju iskati zaslombe nekje drugje, kakor pri g. Pašiču in zemljoradnikih. G. Pucelj je poslal, kakor je to beležilo Zerjavovo »Jutro«, svojega podložnega mešetarja Dobnika na Dunaj k Radiču, da se posvetuje in poižve: ali bi ne bil morda Radič voljan pri prihodnjih volitvah nastopiti v Sloveniji skupno v družbi s samostojnim preostankom?

Kaj je Radič odvrnil na to Pucelj — Dobnikovo ponudbo, nam še ni znano, ampak dejstvo je, da bi samostojni mešetarji obenem radi trgovali za kožo in obstoj slovenstva: z zemljoradniki, radikali in Radičem.

Mešetarju, ako mu gre za dobiček, mu ni nobena kupčija preumazana. Kar je danes proklinjal in grajal, to jutri hvali in posreduje nakup.

Ravno tako je tudi s samostojnimi mešetarji. Radi pohlepa po vstopu v vlado so svojčas zemljoradniki nagnali Pucelja z njegovimi tovariši vred iz kluba, samostojni so psovali zemljoradnike na vso moč, a sedaj je gospod Pucelj zopet v njihovi sredini in objemu. Tik pred zadnjimi volitvami je nagnal Pašič Pucelja iz vlade, a sedaj je Pucelj zopet Pašičev hlapec v Sloveniji.

Bogzna kolikokrat so že samostojni proglasili Radičovo stranko kot protidržavno, klicali proti Radiču na odpomoč žandarje ter vojaške hajonete, a sedaj, ko je Samostojna tik pred večnim izdihom, bi si še rada podaljšala življenje s pomočjo poprej proklinjanega Radiča in njegove republike.

To, kar je začel preostanek samostojnih mešetarjev uganjati v zadnjih mesecih, da bi bil rad samostojen, zemljoradniški, radikalen in Radičev ob enem, take ogabne politične mešetarije pač še ni med Slovenci zagrešila nobena druga stranka.

Kakor je stan blagovnih mešetarjev eden najbolj osovraženih med poštenim, delavnim slovenskim narodom, tako se tudi našemu ljudstvu nad vse gabi politična mešetarja, katero je ustanovil med Slovenci v družbi s samostojnimi dr. Zerjav, a na noben pa jo ho spravi pri prihodnjih volitvah na dražbi ljudske volje in glasovanja g. Pucelj.

Slovenci niso bili in ne bodo za ogabno in le osebno dobičkanosno mešetarjo politiko, ampak za politiko poštenih, nesebičnih in za osamosvojitve naroda delujočih ciljev, kakor jih zasleduje in se za nje bori med

Naj se zgodi z njim in z njegovo barko kar hoče! Mene stvar ne briga več. Rajši bom skrbel za najino osebno varnost. In zato mislim, da bo dobro, če pogledava v kabino in po najinem orožju. Le škoda da sem dal spraviti puške in streljivo v spodnje prostore!»

Stla sta v kabino. Pa zavzeta sta obstala pri vratih.

Vse je bilo v največjem neredu. Kovčegi in zaboji so bili ulomljeni, obleka je ležala razmetana po tleh, celo posteljina je bila razrezana in raztrgana na kosce.

»Hm!« je dejal Clayton, ko se jima je poleglo prvo iznenadenje. »Nekdo se očitno huje zanima za najine stvari nego midva sama! Radoveden sem, kaj je rokovnjač iskal. Poglejva, kaj je odnesel!«

Prešetela sta svoje stvari in pregledala prtljago ter našla, da manjka le dveh Claytonovih samokresov in streljiva, kolikor sta si ga pripravila za prvo silo.

»In prav samokres in streljivo bi najbolj potrebovala! Da so nama to in samo to odnesli, je najbolj sumljivo med vsem, kar sva doživela te dni na krovu Fuwalde!«

»Kaj naj storiva —?« je boječe in plašno popraševala gospa Elza. »Ne bom te več silila, da bi šel h kapitanu! Nočem da bi te še enkrat žalil. —

Najbolje je, da ostaneva nad strankami. Če se kapitanu in njegovim častnikom posreči, da obvladajo upornike, se nama ni ničesar bati. Če pa zmagajo uporniki, pa smeva upati, da nama prizanesejo. Samo pri miru je morava pustiti.«

»Tako bo najbolje! Srednja pot je najboljša.«
»Najprvo pa morava pospraviti po kabinah!«
Lotila sta se dela.

Pri tem sta opazila, da moli listek papirja skozi špranjo pri pragu. Ze se je sklonil Clayton, da ga po-

Slovenci edino le Slovenska ljudska stranka in njeni parlamentarni zastopnik in predstavitelj — Jugoslovanski klub.

Razvoj „naprednosti“ učiteljstva.

(Dopis od Sv. Barbare v Slov. gor.)

V zadnjem »Gospodarju« smo objavili Barbarčani poročilo o ponesrečenem shodu demokratov pod zaglavjem »En barbarski shod.« Začeto razpravo o delu liberalnega učiteljstva za demokrate hočem tokrat nadaljevati tako-le:

Demokratski shod so hoteli imeti pri Sv. Barbari v Slov. gor. učitelji, prvi seveda Kranjc. Naše ljudstvo pa dne 6. aprila svojega lepega kraja ni dalo oskruniti s tem, da bi demokrati tukaj psovali Slovensko ljudsko stranko in zato tudi ni pustilo nobenega demokrata do besede. Po petih urah čakanja se je nezmožna in nesposobna demokracija odpeljala. Med ljudstvom pa se je nato razmahala pravična jeza nad učiteljstvom, ki je spet s tem shodom hotelo podpreti samostojno demokracijo, to je: najslabšo politično stranko. Izjeme so tako majhne, da jih ni vredno omenjati. Tako je ugotavljal mož za možem iz ljudstva.

Učiteljstvo je rojeno iz našega priprostega ljudstva, pa nikdar ni držalo s tem ljudstvom, ampak se je zmiraj vesilo na dohtarske frake, da je s pomočjo teh pobijalo ljudsko voljo in ljudske koristi.

Bila je takoiimenovana narodno-napredna stranka, — brezbožna seveda, sipala je ogenj in žveplo na Cerkev, papeža, škofo, duhovnike, gonila katehete iz šol in — učiteljstvo je bilo naenkrat v tej stranki. Suženjsko je robotalo v njej, kričalo: Ej duš, mi bomo klerikaice pometi z zemlje! Bilo pa bi moralo vzgajati mladino v krščanskem duhu. Zato je bilo plačano.

Prišli so brezbožni in gnjusni listi. Ljudstvo jih je uničevalo — učiteljstvo pa je pisalo v nje in jih plačevalo, da še zdaj životarijo in mladino kvarijo.

Osnovala se je demokratska stranka, ki zanika slovenstvo in hoče biti jugoslovanska, to je: srbska. Takoj je bilo učiteljstvo v njej in UJU vriskalo, zdaj bo hudic pobral farje, mi smo postli srbski!

Napočilo je »Jutro« in »Domovina.« Obojega politika ni za slovensko ljudstvo, ampak njuno pisanje namiguje nato, da preminejo katoliški farovski in se na njih mesto postavijo srbski. »Jutro« se pridružuje, da je napredno, svobodomiselnno, brez osebnega Boga, list za vsenapredno učiteljstvo in pijontarje. »Domovina« se pa kar raztaja od vroče vere, se posipava s pepelom, hodi v kuth in štrikih od same pokore radi grehov katoliške duhovščine, da nafašna ljudstvo, kako bi bilo boljše, ako bi se ravnalo po srbskih popih. Oče »Jutra« in »Domovine« je eden in isti samostojni demokratizem, vlačugarški hinavec, kakor hoče druge imenovati. In učiteljstvo? Bere, plača in vzdržuje »Jutro« in »Domovino« in ju na nemoralen način naročuje priprostim ljudem. Saj je tako »srpsko!«

Pridivjale so orjumske bande, pred katerimi ni bilo nič varno, kar je slovensko; te tolpe so metale bombe, žugale pečenim ljudem s požigi, vničevale tujo posest, pobijale mirne državljanke na cesti, delale pri nas kakor odmetniki in kačaki na jugu SHS: seveda prvo pri tej stranki je bilo učiteljstvo, ki še zdaj z mesečno članarino podpira to razbojništvo in deloma sodeluje.

Hotelo se jim je popljudati našo slovensko zastavo. Prebridko nas je zmiraj ranil narodni sovražnik, ki je bla-

bere, ko ves začuden vidi, da se listek premiče. Nekdo ga je od zunaj porival v sobo.

Prijel je za kljuko in hotel vrata odpreti.

Pa Elza ga je zadržala.

»Ne, John!« je šepnila. »Nočejo, da bi jih kdo videl! Ne smeva jih moliti! Ne pozabi, da hočeva ostati nad strankami in iti srednjo pot!«

Clayton se je nasmehnil in izpustil kljuko.

Čakala sta in gledala beli listič, dokler ni mirno obležal na tleh trdo pri vratih.

Clayton ga je pobral. Kos umazanega papirja je bil, trdo zložen in zgenjen. Razgenila sta ga in našla na njem robato pisavo, pisano od nevajene, neuke roke.

Pisano pa je bilo, naj nikomur ne zine, da so izginiti samokresi in naj ne izdaja, kar jima je povedal stari mornar. Če ne ubogata, ju čaka smrt.

»Zdi se, da bova ubogala!« je dejal Clayton in se bridko nasmehnil. »Sedeva in počakajva, Elza! To je vse, kar moreva storiti, pa naj pride, kar pride!«

II.

Clayton si stavi dom v divji džungli.

In ni jima bilo treba dolgo čakati.

Ko je drugi dan pred zajutrkom stopal Clayton po stopnicah na krov, je počil prvi strel. In za njim drugi in tretji in četrti.

Claytonove najhujše slutnje so se uresničile —

Moštvo Fuwalde se je uprlo in napadlo svoje častnike. Upornike je vodil Črni Mihael.

Častniki so na napad seve odgovorili s samokresi. Dva moža sta padla in obležala sredi med bojnim črtama, drugi pa so zbežali in za prvi trenutek iskali kritja

til našo zastavo. Slobodno je zavihrala na naših postopih in na drevesih. Pa se vzdigne proti njej vsenapredno učiteljstvo in natiska v svojem strokovnem listu »Tovariš«: Proč s to avtonomistično cumulo! In noben učitelj ni protestiral. Ljudstvo je prešlo gorih solza radi te zasteve, izgubljalo radi nje svoje imetje, bilo radi nje trpinčeno do krvi in kosti — učiteljstvo pa nam javno tako popljuje našo narodno svetinjo. So pač od vseh uradnikov najboljše plačani, pa imajo na slovenstvo korajžo.

Pritihotapila se je med slovensko ljudstvo iz Čičarije, iz štajerčijanstva in iz Amerike preko Velikih Lašč Samostojna kmetijska stranka. Komaj izvoljena, je prešla v srbijanstvo in bila pokopana. Učiteljstvo je hotelo imeti pri njej koj prvo besedo, pa so jih vrgli vun. Sloveneka tla rodijo domač sad.

Pribečevič je postal spet njihov minister. Zdaj pa se nikogar več ne boje. Učiteljstvo bo pripravilo ljudstvo, demokratski dohtarji iz mest, pridite na deželol »Aufbiks Velika Srbija, doli s slovenskimi farji!« — Seveda, ljudstva ne bodo strli, toda vse to demokratsko protiljudsko in protislovensko hujskanje mora ubogo ljudstvo plačati v davkih. To Pašič plača za samostojno demokratsko agitacijo in za samostojne demokratske čajinge iz naših davkov. Varujmo se samostojnih demokratov!

Objavil se je ministrski odlok, naj učitelji učijo šolarje cerkvene pesmi, naj hodijo z učenci k maši in naj se v cerkvi zgledno vedejo. Proti temu pa je učiteljstvo protestiralo, da tega noče.

Klic: Antikrist ne bo hušji!

Vrišče: Mi hočemo krščensko učiteljstvo. — Mi jih plačamo. — Oni niso naši gospodje. — Učitelji morajo služiti ljudstvu po postavi. — Nič ne bo pomagalo agitiranje dohtarjev. — Živela slovenska avtonomija. — Živel Jugoslovanski klub. — Živijo dr. Korošec!

Umesten opomin davčnemu uradništvu.

Večkrat smo že v »Slov. Gospodarju« poudarjali dejstvo, da je ravno slovenski davčni uradnik v Sloveniji nekak neusmiljen valpet za davkoplačevalca-kmeta. Vsaka davčna naredba, ki priroma iz Beograda v Slovenijo, se potom naših davčnih uradov izvede brez usmiljenja in sicer po najostrejšem ključu.

Petoliznost naših davčnih uradov, kar zadeva davčne naredbe, katere nam pošilja finančno ministrstvo iz Beograda, je dosegla pri nas v Sloveniji ta višek, da se je čutil finančni delegat v Ljubljani dr. Savnik prisiljenega, da je izdal na finančne urade posebne okrožnice, v katerih poziva urade k popustljivosti glede privijanja davčnega vijaka. Treba pa tudi pibiti, da je g. finančni podtajnik Slovenije dr. Savnik zelo natančen mož, Beograd več nego preveč posluša, a vendar celo njemu finančna strogost slovenskih davčnih uradov preseda in je smatral kot svojo predstojniško dolžnost, da je potom posebnih spomenic opomnil davčne oblasti, naj ne bodo bolj papeže nego finančni papež v Beogradu (g. finančni minister) sam!

V svoji zadnji spomenici na slovenska finančna oblastva se je dotaknil g. delegat svarilno predvsem davčnega postopanja v osebni dohodnini napram zemljiškim posestnikom, ki se pečajo izključno s kmetijstvom. Gospod delegat sam pravi, da so ravno glede izključno kmetijskih posestnikov že bili izraženi ponovno upravičeni dvomi: ali je dohodninski davek v obče upravičen kot davčno

za jambori, za krmarjevo utico in za kapitanovo kajuto ter iz varnega zavetja streljali na častnike.

Prvi častnik je zdrknil na krov smrtnozadet, štirje so še ostali s kapitanom vred.

Tedaj je kričnil Črni Mihael in krvoločni razbojnikji so planili v nov napad. Šest pušk in samokresov so imeli vsega vkup, drugi pa so bili oboroženi z drogovi, sekirami in cepini.

Kapitanov samokres je bil že prazen in pr pravljaj se je, da ga nabije. Samokres drugega častnika se ni sprožil, odpovedal je petelin. Samo dva samokresa sta še torej branila častnike pred uporniki, ki so z divjim krikom navalili nanje.

Kapitan se je umaknil s svojimi tremi tovariši.

Prizor je bil strašen. Vpitje in preklinjanje se je mešalo med ječanje in stokanje ranjencev, strelji so pekali od vseh strani. Težki čevlji so topotali po deskah krova, sekire so se dvigale, drogi so padali. Bilo je kot da je peklo odprlo svoja vrata na krov Fuwalde.

V par minutah je bilo delo pri kraju. Težka sekira v rokah kuštravega črnca je preklala kapitanu glavo do vratu, trenutek pozneje so ležali na tleh njegovi tovariši mrtvi in ranjeni. Kri je curljala po krovu.

Hitro so opravili uporniki in Clayton je ves čas med pobijanjem stal ob pregraji in zamišljen kadil svojo pipo kot bi gledal športni prizor.

Sele ko je padel zadnji častnik, se je spomnil, da se mora pobrigati za ženo. Kaj če bi jo kateri upornikov našel v kabini —

Na zunaj se je sicer kazal hladnega in malomarnega, v resnici pa se je zelo vznemirjal. Prav negotovo je bilo, kaj bodo zmage pijani uporniki počeli z njima. Najbolj se je bal za ženo. (Dalje prihodnjič.)